

KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 187 (1234)

DZIŚ OTWARCIE

Zarząd Restauracji „St. Georges“ zawiadamia, że w okresie Targów Północnych i Wystawy Roln.-Przemysłowej w Wilnie Restauracja czynna będzie w salach dolnej i górnej. Podczas obiadów i kolacji przygrywać będą dwa zespoły koncertowe.

OGŁOSZENIA
w „Kurjerze Wileńskim” i we wszystkich pismach z najlepszym dla ogłaszających się skutkiem zamieszcza
Wileńska agencja reklamowa

WILNO, Wielka 14. Telefon 12-34.

Najlepsza redakcja — Dagodne warunki — Ceny oryginalne.

2548

Targi Północne.

Dziś ma nastąpić w naszym mieście otwarcie Targów Północnych oraz Wystawy Roln.-Przemysłowej. Zadaniem ich jest z jednej strony wykazać zasoby i siły gospodarcze naszego kraju, z drugiej strony — stworzyć atmosferę dla nawiązania licznych stosunków wymiennych, stać się czynnikiem pobudzającym inicjatywę gospodarczą.

Przyzwyczajono się powszechnie zapatrywać na Wilno, jako na miasto posiadające tradycję centrum umysłowego i kulturalnego, jako na cenny zabytek przeszłości. Ale Wilno musi być nie tylko miastem posiadającym sławę i wielką przeszłość, Wilno musi być także miastem przyszłości, musi mieć wolę do odzyskania swego dawnego znaczenia.

Miastem przyszłości Wilno potrafi stać się tylko wówczas, gdy, zachowując swoją dawną rolę centrum życia duchowego i umysłowego, utrzyma także swoją rolę, jako centrum życia gospodarczego. Wilno było niegdyś centralnym punktem dla obszernych terenów, które geniusz i wola władców Litwy historycznej spoiła w jedną całość.

W chwili obecnej Wilno tej roli w całej rozciągłości spełniać nie może, gdyż kraj nasz dzieli trudne do przebycia kordon graniczny. Ale Wilno musi dążyć do odzyskania dawnej swojej świetności. W tej chwili, jako zadanie dni najbliższych, musimy postawić sobie dążenie do tego, aby miasto nasze stało się soczewką, w której odbijają się wszystkie przejawy życia gospodarczego tych części dawnego W. Ks. Litewskiego, które weszły w skład państwa polskiego.

Wilno było niegdyś także centrum handlowym. Leżało na skrzyżowaniu wielkich dróg, prowadzących z południa na północ, z ziem białoruskich do Bałtyku, do Libawy i Kłajpedy, oraz z zachodu na północny-wschód, z Polski do Pskowa, Rygi i Petersburga. Dziś po burzy wojennej, po przejściu fali rewolucyjnej, po rozpętaniu niszczących nacjonalizmów drogi te są zawałone. Ale wierzymy, że będą one kiedyś oczyszczone, że twórcze potrzeby życia zwyciężą — i przyjdzie dla naszego kraju nowa epoka rozkwitu gospodarczego.

Musimy pracować nad tem, aby ten okres rozwoju jaknajprędzej przyszedł i dlatego musimy dążyć, aby potargane nici łączności gospodarczej, nici stosunków handlowych na nowo nawiązać. Jest to jedno z zadań otwierających się Targów. Musimy pokazać bardziej na zachód położo-

nym dzielnicom państwa polskiego co mamy na zbycie, a czego potrzebujemy.

Szczególnie dużą uwagę musimy zwrócić na nawiązanie kontaktu z krajami bałtyckimi. Wilno musi stać się w przyszłości pośrednikiem w handlu pomiędzy Polską i Ukrainą — z jednej strony, a Litwą i krajami bałtyckimi — ze strony drugiej. Jest to naturalna rola naszego miasta, rola, która w dużym stopniu jest podyktowana przez samą sytuację geograficzną.

Odbijająca się zaś jednocześnie Wystawa Wołyńska oraz obecność na otwarciu Targów Północnych prezesa komitetu tej Wystawy znanego dobrze w naszym mieście p. wice-wojewody Gintowt-Dziewałtowski niech nam ułatwi nawiązanie stosunków gospodarczych z południowymi dzielnicami państwa.

Pisząc o otwierających się Targach nie mogę milczeniem pominąć jeszcze jednej rzeczy. Jest to pewien wiew twórczej energii, wiew inicjatywy gospodarczej, który się odczuwał, gdy zwiedzało się tereny przyszłych Targów. Wilno określano nieraz jako miasto gospodarczo zamierające. Jeżeli tak jest istotnie — to wino w tem nie tylko niepomysłowość układu warunków politycznych, nie tylko tych granic, które nasz kraj przecinają, ale także i samych wilan, tej ospałości, tego braku inicjatywy, „braku energii gospodarczej, które charakteryzują miejscowego obywatela.

Wilno jest miastem pogrążonym w zadumie, pogrążonym w rozmodleniu. W Wilnie bardziej się odczuwa rzeczy wielkie i wieczne, niż w jakimkolwiek innym mieście. To są zalety naszego grodu.

Dlatego też tak bardzo, bardzo kochamy te mury „wołające do Boga“. Ale niewątpliwie brak naszemu miastu tego twórczego rozmachu w pracy gospodarczej, który odczuwamy w Warszawie, Poznaniu lub Gdyni. I to jest naszą wadą.

Targi właśnie pewien wiew tego rozmachu, tej energii i inicjatywy do nas wnoszą. My krajowcy wileńscy niezbyt chętnie witamy pewne rzeczy, które chce nam narzucić dominujący dotąd w Polsce centralizm warszawski, obcą i niezrozumiałą jest dla nas psychologia tej kategorii urzędników, którzy czują się na naszych ziemiach jak w kraju podbitym. Ale byłoby rzeczą bardzo dobrą, gdybyśmy mogli przeszczepić tutaj na nasze zagony więcej tej energii i tego rozmachu w pracy gospodarczej, które obserwujemy w zachodnich dzielnicach Polski. Pewien wiew tej energii wnoszą Targi i na tem będzie polegało ich znaczenie wychowawcze.

Bor.

— Sprostowanie. We wczorajszym artykule wstępnym do zdania zaczynającego się od słów „Dobrze zazwyczaj“ i t.d. wkraść się błąd, który zniekształcił właściwy sens odnośnego wstępu. Zamiast „Metropolita Djonizy osiągnął porozumienie“, winno być: „Metropolita Djonizy osiągnął z Ukraińcami porozumienie“. Błąd ten niniejszem prostujemy.

Żądacie wyłącznie wyrobów Krajowych firmy
„ANGIELSKO-SZWEDZKO-POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY“

„GENTLEMAN“
KALOSZE I ŚNIEGOWCE
OBUWIE sportowe, ludowe i tenisowe
PŁASZCZE NIEPRZEMAKALNE

FABRYKI w ŁODZI

Aleksandrowska 156, tel. 45—90 i 60—93.
Boczna 10, tel. 29—74.

FILJE I SKŁADY KONSYGNACYJNE:

WILNO, Rudnicka 6, tel. 14—47

WARSZAWA, Gęsia 6
GDANSK, Brobankengasse 43
POZNAN, Woźna 10
LWOW, Trybunalska 1
KRAKOW, Gertrudy 26
BIALYSTOK, Giełdowa 7
ŁODZ, Wschodnia 76.

2537

Dom Handlowo-Komisowy

tel. 9-05.

„ZACHĘTA“

tel. 9-05.

SP. z OGR. ODP.

egzystujący w WILNIE od lat 5-u,

ul. Mickiewicza 1, I piętro.

Poleca w wielkim wyborze posiadłości ziemskie, majątki, ośrodki, objekty parcelacyjne i leśne. Domy dochodowe, miejskie, wille, place, fabryki, młyny i wszelkie interesa dochodowe. Sumy pieniężne lokuje bez ryzyka na warunkach najkorzystniejszych z mocną gwarancją.

2563 1

Marszałkowa Piłsudska na otwarciu Targów.

Jak się dowiadujemy, uroczystość otwarcia Targów Północnych i Wystawy zaszczyli swą obecnością p. Marszałkowa Piłsudska z córkami.

Prócz wymienionych w dniach poprzednich przedstawicieli rządu i władz centralnych zapowiedział w dniu dzisiejszym swe przybycie na otwarcie wystawy p. minister Sprawiedliwości Aleksander Meysztowicz. P. ministra Spraw Zagranicznych p. Zaleskiego reprezentować będzie konsul p. Marjan Kossow.

Min. Czechowicz nadesłał życzenia.

WARSZAWA, 17.VIII (Pat). Zastępca p. premiera p. minister Czechowicz wystąpił w dniu dzisiejszym następującą depeszę:

Do Pana Wojewody Wileńskiego. Sprawy służbowe nie pozwalają mi przybyć na otwarcie Targów do Wilna. Rząd będzie reprezentował p. minister Kühn. Przesyłam na ręce Pana Wojewody życzenia najlepszego powodzenia dla Targów wileńskich. (—) Czechowicz.

Do Pana Prezydenta miasta Folejewskiego. Nie mogąc przybyć osobiście na otwarcie Targów wileńskich przesyłam na ręce Pana Prezydenta jak najserdeczniejsze życzenia, aby Targi spełniły jak najpomyślniej swe zadanie. (—) Czechowicz.

Szczątki polskiego aparatu transatlantyckiego.

NANTES, 17.VIII (Pat). Przyholowano tutaj szczątki aparatu, na którym niedawno lotnicy polscy majorowie Kubala i Iżkiewicz próbowali dokonać przelotu przez Atlantyk. Części aparatu po zdemontowaniu i złożeniu w skrzyniach odesłane zostały do Colombes, gdzie fabryka, która budowała aparat zajęła się zbadaniem niektórych części dla usalenia przyczyn katastrofy.

Kronika telegraficzna.

— Prezydent Rzeczy von Hindenburg rozpoczął wczoraj swój urlop.

— 20 walczących śpiewaków odniosło rany w Grenadzie, w czem 10 ciężkie w walce na kije i noże z t. zw. gitanami.

— Holowniki sowieckie wyłowiły angielską łódź podwodną zatopioną w roku 1919 na morzu Bałtyckim przez kontrtorpedowce sowieckie. Łódź przewieziona zostanie do doków w Kronstadienie. Wewnątrz łodzi znaleziono skalekły marynarzy.

— Tysiące ludzi walczy nadaremnie od dwóch tygodni z gwałtownym pożarem lasów, który zniszczył kilkadziesiąt kilometrów kwadratowych lasów na wybrzeżu jeziora Bajkał.

— Anomalie magnetyczne stwierdzone zostały na Ukrainie w odległości 25 kilometrów od Kremienyżu. Również stwierdzono istnienie anomalii w odległości 45 kilometrów od tego miasta. Przeprowadzone są obecnie badania tych anomalii.

— Na stanowisko przewodniczącego izby deputowanych Belgii wybrany został członek stronnictwa katolickiego Tibbaut.

Co dadzą Targi Wileńskie ziemiom północno-wschodnim.

Wywiad z wojewodą wileńskim p. W. Raczewiczem.

W przeddzień otwarcia Targów Północnych zwrócił się do p. wojewody Raczewicza z prośbą o udzielenie nam swej opinii o znaczeniu ich dla miasta i kraju. P. wojewoda, pomimo ogromnego nawału zajęć w ostatnim tygodniu, chętnie zadośćuczynił naszej prośbie.

Jakie znaczenie będą miały Targi dla życia gospodarczego Ziemi Wileńskiej? — zapytał przedewszystkiem nasz przedstawiciel.

Targi niewątpliwie przyczynią się znacznie do ożywienia życia gospodarczego nie tylko Ziemi Wileńskiej, ale i całego obszaru, którego Wilno jest naturalnym centrum. Nastąpi tu wzajemne poznanie się i zbliżenie licznych firm z innych terenów Polski, co wpłynie na ściślejsze nawiązanie stosunków pomiędzy naszymi sferami gospodarczymi, a sferami gospodarczymi reszty ziem polskich.

Wystawa Rolniczo-Przemysłowa da nam przegląd wysiłków sfer gospodarczych kraju od okresu odzyskania niepodległości, pobudzając je do wyteżenia pracy produkcyjnej i organizacyjnej, zaś czynnik rządowy do zwiększenia swego poparcia.

Wystawa Regionalna, obrazująca lokalne właściwości i wartości w różnych dziedzinach naszego terenu, wykaże rozwój naszej pracy państwowej, samorządowej i społecznej w poszczególnych latach naszego bytu niepodległego.

Czy Pan Wojewoda przypuszcza, że Targi da się utrzymać w przyszłych latach?

Podjęmując inicjatywę zorganizowania Targów i Wystawy w tym roku, sfery gospodarcze Ziemi Wileńskiej, jak również i ja, mieliśmy na względzie, że będą one odbywały się periodycznie i w przyszłości. Jesteśmy przekonani, że życie gospodarcze we wzmożonym tempie będzie się tu rozwijało, a wtedy organizacja periodycznych Targów Wystaw staną się dla każdego widoczną i wielce pożyteczną koniecznością.

Czy Pan Wojewoda nie obawia się, że spóźniona żniwa wpłyną ujemnie na frekwencję zwiedzających?

Przy organizacji Targów przewidzieliśmy, że główne zainteresowanie sfer rolniczych będzie w ostatnich dniach, co będzie miało miejsce prawdopodobnie już po żniwach skończonych. Dlatego też obawę, że liczba zwiedzających nie będzie zbyt znaczna, są, zdaniem moim, pienne.

Przypuszczam, że ludność miejscowa okaże duże zainteresowanie Targami i Wystawą, jako imprezami nowymi na tutejszym gruncie i bardzo dla miejscowego życia gospodarczego pożytecznymi.

Jak się przedstawia udział samorządów w wystawie?

Wszystkie samorządy powiatowe województwa wileńskiego jak również nowogródzkiego zgłosiły swój udział w większym lub w mniejszym stopniu. Wysiłki samorządów w dziedzinie podniesienia życia kulturalnego i gospodarczego kraju zostaną zadokumentowane w dorobku pracy, zilustrowanej w poszczególnych działach wystawy.

Czy Targi wpłyną na podniesienie dobrobytu mieszkańców m. Wilna i w jakim stopniu?

Niewątpliwie Targi przyczynią się do podniesienia dobrobytu mieszkańców, gdyż w ciągu 3-tych tygodni okresu ich trwania spodziewany jest przyrząd dużej ilości zwiedzających, co wpłynie oczywiście na ożywienie we wszelkich rodzajach handlu.

Niezależnie od tego liczne rzesze pracowników i robotników znalazły pracę zarobkową przy organizacji Targów-Wystawy.

Wywiad z wojewodą nowogródzkim p. Z. Berczowiczem.

Zkolei współpracownik nasz zwrócił się do P. Wojewody Nowogródzkiego Berczowicza, jako szefa administracji sąsiedniego województwa, którego teren posiada z Wileńszczyzną wspólne interesy i stanowi jednolitą obszar gospodarczy.

W zrozumieniu tej wspólnoty P. Wojewoda Berczowicz żywo interesuje się Targami i Wystawą, co do których znaczenia udzielił naszemu przedstawicielowi następującej opinii, odpowiadając mu na pytania:

— Jakie znaczenie mają Targi dla Nowogródzkiej?

Do wystawy przywiązuje osobiste olbrzymie wagi, gdyż odzwierciedla ona stan i postęp gospodarczy Nowogródzkiej od czasu odzyskania niepodległości, a szczególnie intensywny postęp ostatnich dwóch lat, co dobitnie uobecniła wykresy.

— Czy tylko wykresy?

W pokazie dorobku Nowogródzkiej, przeważać będą wykresy danych nad ekspozycjami. Wpłynęła na to obecna pora—okres zbiorów. Ekspozycje mogą być nie wiele. Przecież Nowogródzka jest terenem wybitnie rolniczym— rolnictwo jest podstawą bytu większości mieszkańców.

Wykresy sporządzone przez Urząd Wojewódzki, Dyrekcję Robót Publicznych, powiaty, organizacje rolnicze i społeczne przedstawia ściśle faktyczny stan rzeczy.

— Co głównie będzie reprezentować Nowogródzka?

Głównym wystawcą jest przemysł

rolny z gałęziami z rolnictwem związanymi. Znikomość miejsca dla wystawców z Nowogródzkiej i—jak wspominałem—nieodpowiednia pora ogromnie dział ten skurczyły. Tem samem wystawa nieodzwierciedli w pełni dorobku naszej pracy z dziedziny ogrodnictwa i sadownictwa. Nowogródzka posiada bowiem sady uprzemysłowane i sadownictwo rozwija się w tak kolosalnie szybkim tempie, że zapotrzebowania na drzewka owocowe przerastają możliwość ich zaspokojenia. Niestety, sadownictwo nie może wystawić swoich ekspozycji, a jestem pewien, że zadziwiłoby ono nie tylko naszych rolników.

To samo w dziedzinie ogrodnictwa i pszczelnictwa, które również posiadać będą minijaturowe odzwierciedlenie.

— Która dziedzina będzie najlepiej reprezentowana?

Największą ilość ekspozycji obejmują działy hodowlany. Wśród nich są b. cenne okazy krów, koni i owiec. Do podniesienia hodowli przyczyniły się pokazy hodowlane, których w b. roku mieliśmy na terenie województwa kilkadziesiąt, a na których ilość doprowadzonych sztuk niejednokrotnie przekraczała 100—150 i to nawet w tych miejscowościach, gdzie pokaz po raz pierwszy był urządzony.

— A inne działy?

Szkolnictwo rolnicze reprezentowane będzie przez ekspozycje z pól doświadczalnych przy szkołach i pólkach na terenach większej i mniejszej własności oraz stacji doświadczalnych.

Przemysł ludowy z braku miejsca został umieszczony w dziale rolnym. Ekspozycje z tego działu zostały zebrane przez Nowogródzkie Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego, Związek Ziemian i Kół Gospodyń Wiejskich.

Przypuszczam, że dla wielu przyjeżdżających będzie wprost rewelacyjnym odkryciem poziom i regionalny rodzaj haftu w motywach własnego pomysł.

Również w tym dziale wystawiona będzie ceramika, mająca ze względu na wyjątkowy rodzaj gliny (Iwleniec) wielką przyszłość.

— A spółdzielczość?

Postęp spółdzielczości, a więc żywiołowa szybkość rozwoju mleczarń i innych instytucji spółdzielczych, rolniczo-handlowych, wreszcie spółdzielni finansowych, Kas Stefczyka i Kas Powiatowych również ujrzymy w odpowiednich wykresach.

W dziale regionalnym w wykresach, starannie opracowanych uwidoczniony jest rozwój samorządu komunalnego, postęp w uzdrowotnieniu miast i wsi i t. p. Nasze „Życie Nowogródzkie” da dowód żywotności Nowogródzkiej. Stan odbudowy tej jednej z najważniejszych dziedzin posunął się naprzód, a w ostatnim roku w wyjątkowym tempie. Przemysł jako taki nie znajduje specjalnego działu i został wcielony do innych.

— Jakie korzyści da wystawa.

Wystawa prócz znaczenia ogólnopolskiego ma olbrzymie praktyczne znaczenie nie tylko dla samych wystawców ale i dla szerokiej warstw, oraz pobudza inicjatywę prywatną, podnosząc w ten sposób dobrobyt.

Dzięki udziałowi wystawców z innych dzielnic, rolnicy nasi będą mieli możliwość zapoznania się z wyższą kulturą rolną. Wzajemne poznanie się i nawiązanie stosunków z innymi dzielnicami bardziej uprzemysłowionymi z pewnością nie pozostanie bez dobroczynnych skutków.

Jestem pewien, że Wystawa będzie rewelacją nie tylko dla przyjeżdżających z innych dzielnic, ale i dla Wileńszczyzny i Nowogródzkiej, które dotychczas nie miały możliwości dokonania rewji sił gospodarczych i kulturalnych.

Trzeba pamiętać, że jest to pierwsza wystawa i że musimy walczyć z niewiarą we własne siły. Dopiero wystawy następne wykażą siłę, teźny i napiecie gospodarcze ziem naszych. Należy ubolewać, że udział w Wystawie nie biorą Połesie i Wołyń. Nowogródzka dzielnie sekunduje Wileńszczyźnie i tak jak i w innych dziedzinach zawsze z nią współpracuje.

Targi Północne.

Nastroje wśród publiczności.

W ostatnich dniach przed otwarciem Targów, przed głównym wejściem na Wystawę gromadziły się tłumy publiczności miejscowej, żądne ujrzania choć zdala terenu wystawy, tego nieznanego jeszcze zakątką rodnym wileńszczyźnie, o którym za kilka dni będzie się pisało i mówiło w całej Polsce.

Gromadzące się tłumy przed wejściem spoglądały rozradowanym wzrokiem na teren poprzez otwartą bramę i sparki w otaczającym parkanie, wyrażając miłe zdziwienie nad zmiennością tego świata, która dawniejsze puste place zmieniła w piękny zakątek.

Przyjazd na Targi Północne.

W dniu dzisiejszym oczekiwany jest przyjazd na otwarcie Targów Północnych i Wystawy Rolniczej wycieczki kupców lotewskich. Również wieczerom mają przybyć kupcy estońscy i fińscy. Wraz z kupcami lotewskimi spodziewane jest przybycie kilku leńskich kupców z Kłajedy. Kupcy kłajedy przybędą pomimo zakazu władz litewskich, które absolutnie nie zgodziły się udzielić im wiz do Polski.

Wojskowe Zjednoczenie Spożywcze

Mickiewicza 13.

Dział konfekcji męskiej i galanterji.

Sklep spożywczy

uruchomiony został sklep win, wódek i likierów.

2504

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam Sz. Kliencie, iż Biuro moje posiada WYŁĄCZNĄ REPREZENTACJĘ na REKLAMY ŚWIETLNE i filmowe w KINACH na Targach Północnych w Wilnie.

Zainteresowani P. P. Kupcy zechcą zgłoszenia nadsyłać telefonicznie 12—46, lub do Biura — gdyż ilość reklam jest ograniczona.

Z poważaniem E. SOBOL

Konc. przez Min. Spr. Wewn. Biuro Ogłoszeń i Reklam Wilno, Wileńska 22 tel. 12—46.

KOMUNIKAT

Kina Północnego na Wystawie Rolniczo-Przemysłowej.

Niniejszem komunikujemy, iż wszyscy, którzy zwiedzają Wystawę w dn. 18 i 19 b. m. będą mogli oglądać swe podobizny na ekranie Kina Północnego.

Z poważaniem Zarząd.

Po nocy litewskiej. Odpowiedź polska na notę litewską.

WARSZAWA, 17.VIII. Pat. W piątek odbyła się w Belwederze u Pana Marszałka Piłsudskiego narada, w której brali udział minister Zaleski, wiceminister Wysocki i naczelnik wydziału wschodniego MSZ Hołowski. W wyniku tej narady wieczorem wyjechał do Kowna szef sekretariatu p. ministra spraw zagranicznych i przewodniczący jednej z komisji polsko-litewskich p. radca Marjan Szumlański, który wiezie odpowiedź Rządu polskiego na otrzymaną wczoraj w Warszawie notę Woldemarsa.

Pospiech z jakim Rząd polski odpowiada na notę litewską i fakt wystąpienia odpowiedzi przez przewodniczącego jednej z komisji polsko-litewskich najlepiej świadczy o tem, jak poważnie strona polska traktuje sprawę rokowań z Litwą. Tekst noty polskiej ogłoszony zostanie stosownie do zwyczajów dyplomatycznych po wręczeniu jej w Kownie p. Woldemarsowi, czego spodziewać się należy w ciągu niedzieli.

Dostawny tekst odpowiedzi litewskiej jest następujący:

„Panie Prezesie,

Konferencja litewsko-polska, która rozpoczęła swe prace 30-go marca 1928 r. w Królewcu, przyjęła regulamin, którego artykuł 9-ty ustala, iż „rokowania odbędą się w miejscu lub miejscach wskazanych przez Prezesów obu Delegacji. Od nich też będzie zależało ustalenie daty posiedzeń plenium”.

Ponieważ przyjęto Królewec, jako miejsce konferencji od samego początku rokowań, wszelka zmiana jego może nastąpić jedynie w trybie ustalonym w tym artykule regulaminu. Oto dlaczego w swym liście z dn. 23-go lipca proponowałem datę zwołania plenium konferencji między 15 a 20-ym sierpnia. Jednak na list ten nie było Pańskiej odpowiedzi.

Zamiast jej, otrzymałem list od p. Hołowskiego, w którym komunikuje on o wyjeździe Jego Ekszellencji. Pozatem list ten zawierał propozycję przeniesienia pomienionej konferencji do Genewy na d. 30-go sierpnia.

Jednak, na mocy 9 artykułu, podobna propozycja może wyjść jedynie ze stro-

ny Jego Ekszellencji lub też winna być złożona w Pańskim imieniu i wobec tego nie może być wzięta pod rozważenie bez Pańskiej aprobaty. Jednak już teraz poczuwam się do obowiązku zakomunikowania Panu, iż podobny wniosek nie mógł zaskoczyć Delegacji litewskiej, gdyż tej samej daty rozpoczęcia jej prace Ligi Narodów, które winny skupić na sobie całą uwagę jej uczestników. Nieumieściłaby to wszelką poważną pracę konferencji litewsko-polskiej.

Byłbym szczególnie Jego Ekszellencji wdzięczny, gdyby raczył zakomunikować mi, czy Delegacja polska zapatrjuje się na konferencję litewsko-polską, jako na zwykłą formalność, czy też konferencja, ta co do swej treści, ma się odbywać w warunkach, któreby umożliwiły poważną pracę.

Co się tyczy delegacji litewskiej, przywiązuje ona do prac konferencji znaczenie pierwszorzędne i wobec tego dąży do zapewnienia jej odpowiednich warunków. Oto dlaczego nie uważa ona za możliwe prace konferencji podczas sesji Ligi Narodów.

Racz przyjąć, Panie Prezesie, zapewnienie mego wysokiego szacunku.

A. Woldemaras.

Wrażenie noty litewskiej zagranicą.

GDANSK, 17.VIII. (Pat). Omawiając odmowną odpowiedź Litwy na propozycję polską odbicia plenarnej konferencji polsko-litewskiej w Genewie „Danziger Neuste Nachrichten” piszą: Nikt nie będzie mógł zaprzeczyć, że Litwa wysyłając taką notę postąpiła niezgodnie. Tej niezgodności nie rozumieją mocarstwa zachodnie i koła międzynarodowe zbliżone do Ligi Narodów, tembardziej, że Polacy dzięki spokojnemu przebiegowi wileńskiego zjazdu legionistów zdołali pozyskać dla siebie ogólną sympatię.

Echa mowy Marszałka Piłsudskiego.

BERLIN, 17.VIII. (Pat). „Berl. Tag.” zamieszcza dziś na naczelnym miejscu artykuł swego warszawskiego korespondenta p. Dubrowicza o zjeździe legionistów w Wilnie.

Artykuł podkreśla na wstępie, że jeżdżąc na zebraniu w Sali Miejskiej gen. Rydz-Śmigły zapowiedział doniosłe słowa, jakie mają paść z ust Marszałka Piłsudskiego w czasie jego przemówienia. Słowa te jednak nie padły, przynajmniej dotychczas. Stąd wniosek, że uczestnicy musieli być rozczarowani. Wszystkie momenty zjazdu i odczyt Marszałka były, zdaniem korespondenta, troskliwie zainscenizowane, przyczem ministrowie i generałowie zajmujący miejsce na estradzie świetnie odegrali rolę statystów, a wśród nich gen. Żeligowski w ubraniu cywilnym. Ten fakt, że zdobywca Wilna był na sali w ubraniu cywilnym, uważa p. Dubrowicz za symbol świadomie podkreślany przez organizatorów zjazdu.

Przemówienie Marszałka wywołało olbrzymie wrażenie nawet na cudzoziemcach, którzy mimowoli musieli się poddać urokowi osobistości, niezwykłej umiejętności traktowania ludzi oraz wdzięku i prostocie Marszałka. Charakterystycznym znakiem tej mowy korespondent podkreśla, że mowa taka była niespodzianką i dlatego tembardziej skutecznym posunięciem taktycznym.

(Dalszy ciąg doPasz na stronie 5).

Dzień polityczny.

Na otwarcie Targów Północnych wyjeżdża w imieniu Ministra Przemysłu i Handlu p. wiceminister Franciszek Doleżał. Towarzyszą mu naczelnicy p. p. Stanisław Arczyński i Tadeusz Sągajło oraz referendarz p. Stefan Młyński. Wszyscy wyżej wymienieni przyjeżdżają do Wilna w sobotę o godz. 8 rano.

Jak się dowiadujemy p. wiceminister Spraw Zagranicznych Alfred Wysocki nie przyjedzie na otwarcie Targów Północnych w Wilnie, natomiast reprezentować p. ministra będzie p. konsul Marjan Kossow.

W piątek, dnia 17 b. m. o godz. 21 min. 5 przyjechał do Wilna specjalnym pociągiem minister Komunikacji inż. Kühn. Na uroczystym otwarciu Targów Północnych, Wystawy Rolniczo-Przemysłowej i Wystawy Regionalnej w dniu 18 b. m. p. minister Kühn reprezentować będzie p. prezesa Rady Ministrów prof. Bartla i w jego imieniu otworzy wystawę.

Do miejscowości Łapy, odkąd p. minister Komunikacji Kuehn rozpoczął swą podróż inspekcyjną, wyjeżdżali na spotkanie p. ministra prezes Wileńskiej Dyrekcji Kolei Państwowych inż. Staszewski w towarzystwie zastępcy naczelnika wydziału eksploatacyjnego inż. Ulatowskiego, zastępcy naczelnika wydziału mechanicznego inż. Misiewicz i naczelnika wydziału drogowego inż. Mazureckiego i przybyli razem z p. ministrem do Wilna. Na dworcu kolejowym w Wilnie odbyło się oficjalne powitanie. Witali p. ministra komunikacji Kühna p. wojewoda wileński Władysław Raczewicz w towarzystwie naczelnika Wydziału Prezydyjnego Wiktora Piotrowskiego i sekretarza osobistego p. Staniewicza, p. prezydent miasta Polejewski, zastępca prezesa Dyrekcji Kolei Państwowych inż. Łaguna w otoczeniu pozostałych naczelników wydziałów Dyrekcji Kolei, starosta grodzki p. Iszora, komendant policji państwowej na m. Wilno p. Reszczyński, i inni przedstawiciele władz. P. ministrowi towarzyszą dyrektor departamentu budowlanego Ministerstwa Komunikacji Ciechanowiecki i sekretarz osobisty Rożałowski.

Wczoraj o godz. 5-ej po południu zastępujący Prezesa Rady Ministrów minister Czechowicz przyjeżdżał w gminach generalnego inspektoratu sił zbrojnych przez Marszałka Piłsudskiego i odbył z nim dłuższą rozmowę. Wieczorem p. minister Czechowicz przyjął w Prezydium Rady Ministrów p. ministra przemysłu i handlu Kwiatkowskiego.

Z Państw Bałtyckich.

Zakończenie konferencji ministrów

RYGA, 17.VIII. (Pat). Dziś o g. 1-ej popołudniu zakończona została konferencja ministrów Spraw Zagranicznych Łotwy i Estonii.

Ze świata.

Straszny wybuch kotła. W pobliżu stacji Topolnica w Jugosławii nastąpił wybuch kotła w lokomotywie ekspresu Białogrod — Nisz. Strumień pary, wydobywający się z kotła poparzył maszynier i inspektora ruchu, który znajdował się również na lokomotywie. Obaj oni zmarli na skutek silnego poparzenia. Palacz odniósł również poważne poparzenia. Drugi inspektor, który w chwili wybuchu wyskoczył podczas ruchu pociągu uległ strzaskaniu czaski i zmarł.

Z wrażeń dziennikarzy litewskich.

Z pośród licznych wrażeń dziennikarzy litewskich, obecnych w Wilnie w dn. 12 b. m. za-notować wypada poniższy urzynek, jako próbkę „objektywizmu” naszych okolicznościowych gości kowieńskich.

P. Szulgin, przedstawiciel rosyjskiej gazety kowieńskiej „ECHO” tak charakteryzuje wygląd Wilna.

„Zewnętrznie miasto wygląda inaczej, niż go pamiętam przed 14-ty laty. W dwóch słowach można powiedzieć: miasto podupadło, stało się brudniejsze, chociaż władze, spodziewając się przyjazdu gości zagranicznych, wydały rozkaz, ażeby pomalować domy, lecz to mało pomogło. Miasto podupadło—to rzuca się w oczy. Nowych domów nie widać, wiele starych stoi pustką. Zna-na góra Zamkowa w niektórych miejscach osypuje się, co naprędce starano się widocznie naprawić. Ławki na górze nawpół zgłnyły, tak, że siedać na nie jest rzeczą ryzykowną.

Środkiem komunikacji w mieście są autobusy o bardzo marnym wyglądzie. Są też w dużej ilości taksówki—prawie wyłącznie małe „fordziki”.

Jak widać oczy korespondenta gazety kowieńskiej spoglądały na nasze miasto przez pryzmat jego „wielkości i czystości” za czasów rosyjskich.

O kolej Libawa—Romny.

KOWNO, 17.VIII (Tel. własny). „Lietuvos Aidas” w dzisiejszym artykule wstępnym omawia zamiar przemysłowców libawskich poruszenia w Lidze Narodów kwestji przejścia Kolei Libawo—Romneńskiej pod kontrolę Ligi Narodów lub też nadania rządowi lotewskiemu mandatu do zorganizowania tranzytu tą koleją. Dziennik oświadcza, że taka propozycja zaskakowałaby interesom Łotwy, natomiast wysłaby rzekomą na korzyść tylko Polski, która zawsze podkreślała ściśle związek między portem libawskim i Polską. Dlatego też inicjatywa libawska winna być, jak sądzi „Lietuvos Aidas” uważana za próbę Polski zaskodzenia stosunkom litewsko-lotewskim.

Miejski Kinematograf
Kulturalno-Oświatowy
SALA MIEJSKA
(Ostrobramska 5)

Od dnia 15 do 19 sierpnia 1928 r. włącznie będzie wyświetlany film:
„CZŁOWIEK Z BICZEM” Dramat w 11-tych aktach.
W rolach głównych: DOUGLAS FAIRBANKS i MARY ASTOR.
Orkiestra pod dyr. p. Wł. Szczepańskiego. Kasa czynna od g. 5.30, w niedziele i święta o g. 3.30.
Początek seansów o g. 6-ej, w niedziele i święta o g. 4-ej. Następnym programem: „Falszywy książę”

Kino-Teatr
„HELIOS”
Wileńska 138.
Dziś! Rekord pikantnej! Rekord piękności i szoku!
Dama z Rekordem Światowym zachwyc. dramat erotyczno-sportowy w 12 akt. z cz. rodzicielsko piękną **LEE PARRY**. Kolosalne sceny zbiorowe! Przepiękne kobiety! Akcja rozgrywa się w Berlinie, Paryżu, Wiedniu i Londynie. Miłość—sport—erotyzm. Wszelki sukces. Ostatni seans o godz. 10.15.

KINO
„POLONJA”
Mickiewicza 22.
Parter od 80 gr. Dziś! poraz ostatni w Wilnie niezapomniany szlagier w nowym opracowaniu
CASANOVA 2 serje, 20 aktów w jednym seansie. W rolach gł.: **RUDOLF KLEJN ROGGE** i inni. **Iwan Mozzuchin**, **DIANA KARENNE**, Początek seansów o godzinie 4.30. Ostatni o 10.20.

Kino
„Piccadilly”
Wielka 42.
Dziś rewelacyjny film ze śpiewem
Kochanka oficera ochrony Tragedja w 10 akt. na tle prawdziwego zdarzenia w Rosji. W rol. gł.: **Woldemar Gajdarow**, **Hans Mirendorf** i **Marcella Albani**. Ludzie—bestie Bomby i koczacy. Wysyłki na Syberję. Egzekucje rewolucjonistów i inne wstrząsające momenty. Podczas seansów będą wykonane śpiewy sybirskiej katorgi i cygańskie romansy.

Kino Kolejowe
„Ognisko”
(obok dworca kolejowego).
Dziś Wspólny film
„Wampir ekranu”. Wielka tragedia kobiety, która zabija własne serce z poświęcenia dla siostry. Nadzwyczajny dramat życiowy w 8-min. dużych aktach. W rolach głównych: **ANNA NILSON**, **LEWIS LIONE**, **WALLACE BERRY**, **BEN LYON**, **MARY ASTOR** i **ANTONIO MORENO**. Początek seansów o godz. 6 w niedziele i św. o 4 popołudniu.

KINO
„LUX”
Mickiewicza 11.
Dziś—dramat życiowy w 10 aktach
Listy, które go nie doszły... w roli głównej **Bernard Goetzke** i czarująca **Marcela Albani**.

Istnieje od 1848 r. **„M. GORDON”** Istnieje od 1848 r.
jedna z najstarszych firm w całym kraju
WILNO, Niemiecka 26, tel. 306.
poleca przyjeżdżającym na TARGI PÓŁNOCNE
ODWIEDZIĆ SKŁAD FIRMY. WIELKI WYBÓR
sukna, wełny, jedwabi, **wyrobow bawełnianych, towarów meblowych.**
otrzymane wszelkie **nowości sezonu!**

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW
wytwórnie maszyn i odlewnie
„LECHJA”
Sp. Akc., dawn. Kujawski, Milewski i S-ka.
Zarząd: LUBLIN, Foksal 25.
Fabryki w Lublinie i Żywcu. Biuro sprzedaży i skład fabryczny.
Wilno, Ostrobramska 29, telefon 13-10.
Budowa i przebudowa młynów zbożowych, WYTWÓRNA wszelkich MASZYN MŁYŃSKICH według najnowszej techniki, KAMIENIE FRANCUSKIE i SZTUCZNE, MOTORY ROPOWE, NA GAZ SSANY, MOTORY ELEKTRYCZNE i MOTORY DIESLA z gwarancją ekonomicznego zużycia ropy, MŁYNI PRZENOŚNE, TURBINY WODNE syst. FRANCIS'A, TURBINY WIATROWE, TRYJERY, kompletne urządzenia elektryczne i dostawa wszelkich maszyn elektrycznych. Maszyny do wyrobów betonowych i ceramicznych. Budowa olejarni. Młocarnie parowe. Masa do nalewania kamieni młyńskich.
Przedstawicielstwo **UNJA** Zjednoczone Fabryki Maszyn, dawn. C. Blumwe i Syn. w Bydgoszczy.
Specjalna fabryka TARTAKÓW i MASZYN do OBRÓBK DRZEWA najnowszej konstrukcji, przewyższających wyroby zagraniczne.
Na żądanie wizyty inżynierów. Prospekt i kosztorysy bezpłatnie.
Liczne referencje odbiorców. WYGODNE WARUNKI KREDYTOWE.
Okazowe maszyny wystawiamy we własnym lokalu — ul. Ostrobramska 29.

Ecole Pigier de Paris
Pensjonat dla młodych panien w pobliżu Paryża (20 min.).
Dobre odżywianie, świeże powietrze. Avenue 11, Novembre 18. LA VARENNE (Seine). Stenografia, handlowość i język francuski. 1890

Pianina
do wynajęcia. Reperacja i strojenie. Ul. Mickiewicza 24—9. Estko. 2203

Ogłoszenie przetargowe.
Wydział Powiatowy Sejmiku Święciańskiego ogłasza niniejszym publicznym przetarg ofertowy:
na roboty brukarskie wraz z robotami ziemnymi.
Roboty brukarskie mają być dokonane na drodze powiatowej: Ignalino — Nowe-Daugieliszki w ilości 6.750 metrów kwadr.
Program, oraz szczegółowe warunki na wymienione roboty do wglądu w Dziale Technicznym Sejmiku Święciańskiego—Święciany, Rynek Nr. 28, codziennie od godz. 11 do 13 ej.
Materiały jak to: kamień, oraz żwir w ilości potrzebnej do zrobienia podłoża pod bruk dostarcza Wydział Powiatowy.
Pisemne oferty wraz z wadium w wysokości 3% oferowanej sumy należy złożyć na ręce sekretarza Sejmiku w kopertach opieczetowanych lakiem z napisem „Oferta na roboty brukarskie”, w terminie do dnia 23 sierpnia 1928 r. włącznie godz. 12-ej, w którym to dniu i godzinie nastąpi publiczne otwarcie złożonych ofert.
Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo oceny i wyboru ofert w zależności od fachowej i finansowej zdolności reflektanta, oraz gwarancji terminowego i należytego wykonania robót.
Święciany, 10 sierpnia 1928 r. (—) Stefan Mydlarz, Przewodniczący Wydz. Powiatowego STAROSTA.
2561 1
OSZCZĘDNOŚCI
ulokujemy w każdej sumie pod pewne zabezpieczenie.
Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152.
2553-3
Majątki ziemskie
posiadamy do sprzedania w wielkim wyborze.
Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152.
2554-3
Czy zapisałeś się na członka L.O.P.P.?

Two sosnowieckich fabryk rur i żelaza

Spółka Akcyjna
Warszawa, Mazowiecka Nr. 7.

WYTWARZA:

Rury bez szwu i spawane do lokomobil, lokomotyw, kanalizacji, wodociągów.
Rury precyzyjne ciągnięte na zimno, bez szwu do wyrobów rowerów, aeroplanów, aparatów cukrowniczych etc.
Łączniki do rur.
Słupy do lamp.
Blachy zbiornikowe, kotłowe, mostowe, dachowe.
Żelazo płaskie, okrągłe, kwadratowe, fasonowe, uniwersalne, kalibrowane, różnych gatunków.
Bednarka walcowana na gorąco.
Żerdzie wiertnicze i druty pompowe.
Drut walcowany zwykły i gatunkowy.

Drut do wyrobu podkowiaków (hufnali).
Odlewy stalowe wysokiego gatunku (z pieca elektrycznego).
Beczki z blachy żelaznej.
Lemiesze, odkładnie i płozy do pługów różnych systemów ze specjalnej stali S. M. oraz chromoniklowe.
Lemiesze i odkładnie do traktorów.
Marka fabryczna części płużnych:

Wężownice do chłodni i in. celów.
Części płużne nabywać można we wszystkich Syndykatach Rolniczych i większych składach żelaza i maszyn rolniczych.

2568-1

Przetarg.

Wileński Urząd Wojewódzki (Dyrekcja Robót Publicznych) w Wilnie ogłasza powtórny publiczny przetarg ofertowy na budowę warsztatów Państwowej Szkoły Technicznej w Wilnie. (28.090 m³).
Szczegółowe projekty, obliczenia statystyczne, warunki techniczne, ogólne warunki budowy, projekt umowy oraz przepisy o oddawaniu państwowych dostaw i robót są do przejrzania w lokalu Dyrekcji Robót Publicznych w pokoju Nr. 91 codziennie w godzinach od 12-ej do 14-ej. Tamże również są do otrzymania ślepe kosztorysy oraz projekt umowy za zwrotem kosztów takowych.
Oferty w zapieczętowanych lakową pieczęcią kopertach z napisem: „Oferta na budowę warsztatów Państwowej Szkoły Technicznej w Wilnie” należy złożyć do kancelarii Oddziału Budowlanego pokój Nr. 92 najpóźniej do godziny 10-ej w dniu (data będzie podana później) 1928 r.
Do każdej oferty musi być dołączony dowód złożenia w Kasie Skarbowej na depozyt Dyrekcji Robót Publicznych wadium w wysokości 3 proc. od całkowitej oferowanej sumy. Dołączenie wadium do oferty w gotówce lub w papierach wartościowych jest niedopuszczalne.
Publiczne otwarcie ofert nastąpi w dniu (data będzie podana później) r. b. w lokalu Dyrekcji Robót Publicznych o godzinie 12-ej.
Celem osiągnięcia oszczędności w kosztach budowy firmom przysługiwać będzie prawo wprowadzenia takich zmian i konstrukcji z żelaza-betonu, które przy zachowaniu wytrzymałości i obciążeń przewidzianych normami Ministerstwa Robót Publicznych dadzą maximum oszczędności w budowie, z warunkiem, że przedstawione będą odnośne obliczenia statystyczne, które będą podlegać zatwierdzeniu Dyrekcji Robót Publicznych. Pozycje kosztorysowe, podlegające obniżeniu z powodu wprowadzenia wskazanych zmian konstrukcji żelazno-betonowych, winne być przedstawione oddzielnie, niezależnie od obowiązującego wypełnienia ślepych, rządowych kosztorysów.
W ofercie winne być podane terminy, w których firma obowiązując się: a) wyprowadzić budynek pod dach z pokryciem takowego, b) całkowicie wykończyć budynek.
Przedłożone, wskazane poprzednio niższe, oraz terminy wykonania budowy mogą być wzięte pod uwagę przy oddaniu robót.
Wszystkich oferentów obowiązują „Przepisy Tymczasowe o oddawaniu Państwowych dostaw i robót w zakresie działania Ministerstwa Robót Publicznych” z dnia 31. VII. 1926 roku, przyczem do oferty należy dołączyć oświadczenie, że wskazane tymczasowe przepisy są oferującą firmie znane i ich postanowieniom firma poddaje się bez zastrzeżeń, bez tego oświadczenia oferty nie będą rozpatrywane.
Przetarg podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo Robót Publicznych, przyczem zarówno temu ostatniemu, jak i Urzędowi Wojewódzkiemu przysługiwać będzie prawo swobodnego wyboru oferenta, bez względu na wysokość oferowanej kwoty oraz prawo zredukowania ilości robót w zależności od wyniku przetargu i przyznanych na ten cel kredytów względnie nie skorzystania z żądanych z wniesionych ofert.

Za WOJEWODĘ
Dyrektor Inżynier
(—) A. Przygodzki.

2569

Two wydawnicze **„POGOŃ”** Sp. z o.o.
DRUKARNIA „PAX”
UL. ŚW. IGNACEGO 5, WILNO
Telefon Nr. 8-93.
WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY
DRUKARSKIE I INTROLIGATORSKIE
SZYBKO I DOKŁADNIE.

Perfumy na wagę
48 różnych zapachów
Polski skład apteczny
Farm. Władysława Trubillity
Ludwisarska 12, róg Tatarskiej.
2565-9

Bardzo tanio
przepisujemy szybko i fachowo na maszynach
Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152.
2568-2

Przy zakupach prosimy naszych Sz. Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim”.

Redakcja i Administracja: Jagiellońska 3. Tel. 99. Czynna od godz. 9—3 popoł. Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 popoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Administrator przyjmuje od 9—2 popoł. Ogłoszenia przyjmują się od 9—3 popoł. i 7—9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem—25 gr., w tekście I i II str.—30 gr., III i IV str.—25 gr., za tekstem—10 gr., ogłoszenia mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petirowy), kr. rekl.—nadesłane—30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Zagraniczne 10% drożej.
Oddział w Grodnie — Bankowa 25. Układ ogłoszeń 5-dio łamowy, na stronie IV 8-mio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: „Kurjer Wileński” s-ka z ogr. odp.

Tow. Wyd. „Pogoń”, Druk. „Pax”, ul. św. Ignacego 5.

Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.